

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва
імені Степана Шевчука

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Contemporary art

спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Кваліфікація магістр з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва,
реставрації, викладач

інститут, факультет Художньо-педагогічний
(назва інституту, факультету)

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни

Contemporary art

для здобувачів вищої освіти спеціальності

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

за ОП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

кваліфікація: магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва,
реставрації, викладач

Термін навчання: 1 рік 4 місяці

Мова навчання - українська

Розробники: к.п.н. доц. кафедри Власюк О.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та
декоративно-прикладного мистецтва

Протокол від 25 вересня 2025 року № 8

Завідувач кафедри

Олена ВЛАСЮК

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-
педагогічного факультету

Протокол від 29 вересня 2025 року № 8

Голова навчально-методичної комісії

Олена ВЛАСЮК

ÓВласюк О.П., 2025 рік
ÓВласюк О.П., 2025 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	02 Культура і мистецтво	Дисципліна вибіркового циклу
Модулів – 1	Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Строк навчання:
Змістових модулів – 1		1 рік. 4 міс
Загальна кількість годин – 90 Аудиторних - 30 Самостійних -60		Семестри III
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2 сем. – 3 год 3 сем. – 4 год	ОП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Лекції – 10 годин
		Лабораторні – 20 годин
		Вид контролю: Залік – 3 семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: Сформувані у студентів цілісне уявлення про сучасне мистецтво як багатовимірний культурний феномен, навчити аналізувати його тенденції, практики та художні стратегії, а також застосовувати набуті знання для створення власних мистецьких проєктів.

Завдання дисципліни:

- Ознайомити студентів з основними напрямками, течіями та концепціями сучасного мистецтва.
- Розвивати здатність до критичного аналізу мистецьких явищ у соціокультурному та історичному контексті.
- Формувати навички інтерпретації художніх практик сучасності.
- Сприяти розвитку креативного мислення, творчої уяви та індивідуальної мистецької мови.
- Навчити студентів орієнтуватися у художньому ринку й створювати суспільно значущі мистецькі продукти.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування загальних та фахових компетентностей

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК01. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

ФК09. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно-значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва

Програмні результати навчання

ПР 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПР 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та /або декоративного мистецтва.

ПР 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

3.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції (10 год.)

1. **Вступ до contemporary art.** Поняття, особливості та відмінність від modern art. (2 год.)
2. **Художні практики другої половини ХХ ст.** Поп-арт, мінімалізм, концептуалізм, перформанс. (2 год.)
3. **Мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ ст.** Інсталяція, медіа-арт, body art, site-specific. (2 год.)
4. **Глобальні тенденції contemporary art.** Інтернаціоналізація, арт-ринок, бієнале та ярмарки. (2 год.)
5. **Сучасне українське мистецтво.** Тенденції, імена, локальні школи та культурні процеси. (2 год.)

Практичні заняття (20 год.)

1. Дискусія: «Що таке contemporary art? Межі поняття». (2 год.)
2. Аналіз творів поп-арту (Енді Воргола, Р. Гамільтона, українські приклади). (2 год.)
3. Практикум: розробка ескізу інсталяції. (2 год.)
4. Аналіз концептуального мистецтва (Й. Бойс, Д. Херст, українські художники). (2 год.)
5. Робота з відеоартом і медіа-артом (перегляд і обговорення). (2 год.)
6. Аналіз site-specific art та land art (завдання на інтерпретація). (2 год.)
7. Практикум: створення міні-проєкту у форматі перформансу. (2 год.)
8. Презентація дослідження одного митця contemporary art (індивідуальні завдання). (2 год.)
9. Групова робота: розробка концепції колективної інсталяції. (2 год.)
10. Підсумкове заняття: презентація власного проєкту contemporary art. (2 год.)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	Усього	В тім числі		
Л		Практ	С.р.	
	90 год.	10	20	60
III семестр				
Лекційні заняття				
Вступ до contemporary art. Поняття, особливості та відмінність від modern art		2		
Художні практики другої половини ХХ ст. Поп-арт, мінімалізм, концептуалізм, перформанс.		2		
Мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ ст. Інсталяція, медіа-арт, body art, site-specific.		2		
Глобальні тенденції contemporary art. Інтернаціоналізація, арт-ринок, бієнале та ярмарки.		2		
Сучасне українське мистецтво. Тенденції, імена, локальні школи та культурні процеси.		2		
Практичні заняття				
Дискусія: «Що таке contemporary art? Межі поняття».			2	
Аналіз творів поп-арту (Енді Воргола, Р. Гамільтона, українські приклади).			2	
Практикум: розробка ескізу інсталяції.			2	
Аналіз концептуального мистецтва (Й. Бойс, Д. Херст, українські художники).			2	
Робота з відеоартом і медіа-артом (перегляд і обговорення).			2	
Аналіз site-specific art та land art (завдання на інтерпретація).			2	
Практикум: створення міні-проекту у форматі перформансу.			2	
Презентація дослідження одного митця contemporary art (індивідуальні завдання).			2	
Групова робота: розробка концепції колективної інсталяції.			2	
Підсумкове заняття: презентація власного проекту contemporary art.			2	
Самостійна робота				60
Разом за модулем		10	20	60

5.Завдання для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи

1. **Опрацювання теоретичних джерел.** Прочитати та законспектувати уривки з ключових текстів (К. Грінберг, Г. Обрист, Н. Бурріо, А. Д'Аллева). Підготувати короткі тези (1–2 стор.) щодо головних ідей.
2. **Аналіз виставки.** Відвідати реальну або віртуальну виставку contemporary art (PinchukArtCentre, Tate Modern, МОМА тощо). Скласти огляд (3–4 стор.), визначивши основну ідею, художні засоби та соціокультурний контекст.
3. **Порівняльний аналіз.** Порівняти два напрями contemporary art (наприклад, поп-арт і концептуалізм; перформанс і відеоарт). Визначити спільні й відмінні риси, вплив на культуру ХХ–ХХІ ст.
4. **Підготовка есе (5–7 стор.)** Орієнтовні теми:
«Чи можна цифрове мистецтво вважати contemporary art?»
«Соціальні меседжі в інсталяції та перформансі»
«Українське contemporary art у глобальному контексті».
5. **Створення візуального матеріалу.** Розробити **mind map** або **інфографіку** «Основні напрями contemporary art другої половини ХХ – поч. ХХІ ст.». Оформити в цифровому форматі (PowerPoint, Canva, Miro тощо).
6. **Презентація митця contemporary art.** Обрати одного сучасного художника (світового чи українського). Підготувати мультимедійну презентацію (10–12 слайдів) з акцентом на його ключові ідеї та художні практики.
7. **Міні-проект (індивідуальний або груповий).** Розробити концепцію власного contemporary art-проекту (інсталяція, медіа-арт, перформанс). Описати ідею, ціль, матеріали, просторове рішення.

Методи навчання

1. Вербальні (словесні) методи

Лекція-бесіда – введення в ключові поняття contemporary art, пояснення історичних і теоретичних аспектів.

Дискусія – колективне обговорення меж і визначень сучасного мистецтва.

Аналіз текстів – робота з маніфестами митців, кураторськими текстами, критичними статтями.

2. Візуальні методи

Аналіз мистецьких творів (фото, відео, онлайн-архіви, репродукції).

Перегляд та обговорення відео-арту, перформансів, записів виставок.

Віртуальні екскурсії у музеї contemporary art (Tate Modern, МОМА, PinchukArtCentre тощо).

3. Практичні методи

Метод творчих завдань – створення ескізів інсталяцій, концепцій перформансів.

Кейс-метод – розбір конкретних виставкових чи арт-ринкових кейсів.

Метод проектів – підготовка власного contemporary art проекту (індивідуального чи групового).

4. Дослідницькі методи

Робота з першоджерелами – кураторські каталоги, виставкові буклети, інтерв'ю з митцями.

Аналіз і порівняння мистецьких практик різних культур і епох.

Пошуково-аналітична діяльність – підготовка есе або презентацій про сучасних художників.

5. Інтерактивні методи

Моделювання мистецької події (створення концепції виставки чи арт-ярмарку).

Групові обговорення та мозкові штурми (генерація ідей для сучасних мистецьких практик).

Метод «круглого столу» – обговорення проблемних питань.

6. ІКТ-методи

Використання **цифрових платформ і онлайн-галерей** (Google Arts & Culture, Europeana, Vimeo art).

Презентаційні технології – створення мультимедійних презентацій для аналізу contemporary art.

Візуалізаційні методи – створення ментальних карт, інфографіки, схем арт-рухів.

Форми контролю

Поточний контроль: участь у дискусіях, виконання практичних завдань, аналітичні вправи.

Індивідуальні завдання: презентація дослідження сучасного митця, есе з аналізу мистецької практики.

Підсумковий контроль: захист власного творчого проекту (інсталяція, перформанс, концепція медіа-арту тощо).

6.Шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка (нац.)	ECTS	Бали (100-бальна шкала)	Характеристика
Відмінно	A	90–100	Вичерпне, логічне та аргументоване засвоєння навчального матеріалу; креативний підхід; вміння аналізувати та узагальнювати; бездоганне виконання практичних завдань.
Добре	B	82–89	Глибоке знання матеріалу з окремими незначними неточностями; вміння аналізувати й застосовувати знання; якісне виконання завдань.
	C	75–81	Загалом правильне розуміння матеріалу; задовільний рівень аналізу; окремі недоліки у виконанні практичних завдань.
Задовільно	D	67–74	Знання матеріалу на середньому рівні; обмеженість у використанні теоретичних положень; поверхнєве виконання практичних завдань.
	E	60–66	Мінімально достатній рівень знань; значні труднощі у застосуванні знань на практиці; завдання виконані частково.
Незадовільно	FX	35–59	Матеріал засвоєний фрагментарно; студент не вміє застосовувати знання; завдання виконані з грубими помилками. Необхідна додаткова підготовка.
Незадовільно	F	1–34	Відсутність знань і вмінь; завдання не виконані. Потрібне повторне вивчення дисципліни.

7.Рекомендована література

Основна

1. Бурріо Н. *Реляційна естетика*. – Київ: Медуза, 2020.
2. Обрист Г. У. *Коротка історія кураторства*. – Київ: ArtHuss, 2019.
3. Д'Аллева А. *Методи та теорії в історії мистецтва*. – Київ: ArtHuss, 2021.
4. Гройс Б. *У мистецтві сила*. – Київ: ArtHuss, 2018.
5. Сидор-Гібелінда О. *Сучасне мистецтво України*. – Київ: АртЕк, 2016.

6. Стех В. *Сучасне українське мистецтво: від авангарду до сьогодення*. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2020.

Додаткова

1. Archer M. *Art Since 1960*. – London: Thames & Hudson, 2014.
2. Foster H., Krauss R., Bois Y.-A., Buchloh B. *Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism*. – London: Thames & Hudson, 2016.
3. Stallabrass J. *Contemporary Art: A Very Short Introduction*. – Oxford: Oxford University Press, 2006.
4. Smith T. *What Is Contemporary Art?*. – Chicago: University of Chicago Press, 2009.
5. Bishop C. *Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship*. – London: Verso, 2012.
6. Jones A. *Perform, Repeat, Record: Live Art in History*. – London: Intellect, 2012.

Електронні ресурси

1. **Google Arts & Culture** – <https://artsandculture.google.com/>
2. **Tate Modern** – <https://www.tate.org.uk/>
3. **MoMA – Museum of Modern Art (New York)** – <https://www.moma.org/>
4. **PinchukArtCentre (Київ)** – <https://pinchukartcentre.org/>
5. **Національний художній музей України** – <https://namu.kiev.ua/>
6. **Artforum International Magazine** – <https://www.artforum.com/>

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією
факультету Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією
факультету Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

